

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesisius

Sammieli, 1613

De peccato homicidij c. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

git aliquem mori, & damnari, qui si sacramenta suscepisset saluus esset: sepulturam etiam sine Eleemosynis pauperibus erogare tenetur,

DE QUINTO Præcepto.

De peccato homicidii.
Cap. 6.

Homicidium est * iniusta hominis occisio: quæ potest quinque modis fieri: facto, præcepto, consilio, permissione, & auxilio. Occidere seipsum, vel membrum sibi abscindere ex deliberatione, est de genere suo mortale, quia est contra charitatem, qua quis se diligere tenetur: & contra iustitiam, quia homo non est vite suæ dominus, sed custos, unde, & si Samson, &

aliquz

aliquę virgines se ipsas occiderunt
hoc ex reuelat. Spiritus Sancti fa-
ctum est, vt docet D. August. 5.
de Ciuitate Dei Cap. 17. licet ta-
men sibi membrum abscindere in
duobus casibus. * Primo ob sani-
tatis & vitę conseruationem, ad
quod tamen nemo tenetur nec per
se nec per alium. * Secūdo ad ma-
ius incommodum vitādum, quo-
modo Iosephus 2. lib. Belli Iudai-
ci sibi vnā manū abscidit ne
vtramque perderet, peccaret verò
etiam qui se ipsum occidi permit-
teret, nisi ob Reip. defensionem,
vel amicorum, vel fidei, vel si ob
bonum proximi id ageret. Quan-
do quis ab alio iniuste inuaditur li-
cet possit facile illum occidere, po-
test tamē permittere se ab illo oc-
cidi ne ille in peccato mortali mo-
riatur. Item qui damnatus est ad
mortē, tenetur quidē ad omnes a-
ctiones quę disponunt ad occisio-
nē, non potest tamen sei psūm oc-

Q

cidere, vel ex scala proiicere. Sed neque licitum est se à iudice defendere, eum vel verberando aut vulnerando, quãuis quis sit innocens, potest tamen cū quis est in carcere etiam iusta ex causa, fugam arripere, vincula, muros, & portas frangere, modo dāna illa sarciat, & fuga sua damñtaliis non inferat, neque tamen licet saltē ministris Iustitiæ instrumenta ad fugiendū illis dare, ac similiter qui iustē damnatus esset ad vitam inedia finiedam, si habeat cibos, potest sumere, licet ad hoc non teneatur, sicut neque quisquam ad illi dandum possetque idem venenum sumere, si ad hoc damnatus iustē esset, sed extra hos casus nemini licet se ipsum occidere, vel ea facere ex quibus mors certo aut probabiliter sequi solet, secus tamen si adesset probabilitas contraria quomodo excusantur funambuli à peccato mortali, quia cum sint in

illa
bile
Inn
dere
pro
occ
aut
cens
tolo
ratis
moc
ran
nam
te pu
stan
ex ca
leui,
deni
quo
pter
adiu
atur
nisi
depr
men

illa arte egregie exercitati, probabile est mortē inde nō secuturam. Innocentem nunquam licet occidere, nisi iuridicē iniustus fuerit probatus. nocentē vero etsi liceat occidere, non licet tamen nisi vel auctoritatē publicā, nisi fortē nocens ille esset tyrānus sine vero titulo, & inde affutgeret spes libertatis, nec respublica eo posset alio modo liberari. Secus vero de Tyranno qui habet iustum titulum, nam hunc nō licet sine auctoritate publica perimere, ex conc. Cōstant. Sess. 15. ac præterea nisi iusta ex causa, nā graue est peccatū, ex leui, hominē morti condēnare, ac denique nisi seruato ordine iuris, quo spectat vt nullus vnquā propter crimen occultum, vel mortū adiudicetur, vel torturæ subiiciatur, ac nisi accusetur & citetur, nisi fortē in flagranti delicto esset deprehensus. In necessitate tamen licet etiam occidere privata

authoritate, nempe ad res tuas defendendas, aut vitam propriam vel amicorum tuorum, nisi persona inuadens esset multum necessaria Reipublicæ, quo in casu qui inuaditur, debet potius pati se occidi: sicut & vice versa, si ipse esset valde necessarius Reip. inuadens non item, teneretur hunc potius occidere quàm mortem ab illo pati. Sed si neuter esset ita necessarius, posset, vel occidere, vel mortem excipere. Ac demum et si nobili laico liceat occidere ad honorem suum defendendū, vel potius ad auertendam notam vel infamiam quàm alioquin subiret, (neque enim post contractam iniuriam, liberum est illi occidere, quia iam hoc esset seipsum vindicare authoritate priuata, quod non licet) id tamen aliis non licet. Duellum item prohibetur nisi fiat vel ad pacandos duos exercitus contrarios, vt quando pu-

gna ad duos reducitur, vel cum
 quis vitæ periculo aggredi duel-
 lum cogitur, vt si alioquin ab a-
 lio esset occidendus, alias duellum
 aggredi est peccatum maxime im-
 pietatis, & à summis Pontificibus
 vetitum, atque damnatum, vt su-
 pra lib. 1. cap. 41. pluribus est de-
 monstratum, & vide Conc. Trid.
 Sess. 25. cap. 19.

De homicidio casuali. Cap. 7.

Potest quis præter intentionē
 alium occidere aliquid agen-
 do, vel etiam aliquid omittē-
 do, qua in re hæ regulæ seruandæ
 sunt. * Prima. Qui in actu licito
 præter intentionē occidit: peccat
 magis vel minus, iuxta maiorem
 aut minorem negligentiam qua uti-
 tur in præcauendo tali effectu:
 vnde si adhibet omnē moraliter
 quæ in ea re adhiberi potest & so-